

Nr 113

LANDSKAPSFÖRORDNING

om naturvård

Utfärdad i Mariehamn den 12 november 1998

Med stöd av landskapslagen om naturvård (82/98) stadgas:

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §

Tillämpning och övervakning

Landskapsstyrelsen skall tillämpa landskapslagen om naturvård och sköta övervakningen av stadgandena i lagen på sådant sätt att det fortlöpande är möjligt att bedöma skyddsnivån för de arter och naturtyper som förekommer i landskapet. Därvid bör särskild uppmärksamhet ägnas fridlysta arter, de primärt skyddade naturtyper och arter som anges i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter¹, samt de ärenden som anges i bilaga 5 till rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar². Om man på basis av övervakningen kan räkna med att skyddsnivån för en art eller en naturtyp inte är gynnsam skall landskapsstyrelsen vidta åtgärder så att en gynnsam skyddsnivå kan uppnås. Härvid skall även ekonomiska, sociala och kulturella aspekter liksom regionala och lokala särdrag beaktas.

2 kap. Fridlysta och särskilt skyddsvärda arter

2 §

Däggdjur och fåglar

Med undantag av de djurarter som är föremål

för jakt enligt jaktlagstiftningen är samtliga vilda däggdjur och fåglar samt fåglarnas bon och ägg ständigt fridlysta. De i 15 § landskapslagen om naturvård avsedda särskilt skyddsvärda arterna av däggdjur och fåglar räknas upp nedan.

Däggdjur

utter, *Lutra lutra*
vikare, *Phoca hispida botnica*

Fåglar

backsvala, *Riparia riparia*
bergand, *Aythya marila*
berguv, *Bubo bubo*
brun kärrhök, *Circus aeruginosus*
fiskgjuse, *Pandion haliaetus*
havsörn, *Haliaeetus albicilla*
kornknarr, *Crex crex*
mindre flugsnappare, *Ficedula parva*
mindre hackspett, *Dendrocopos minor*
nattskärra, *Caprimulgus europaeus*
pilgrimsfalk, *Falco peregrinus*
rödspov, *Limosa limosa*
sillgrissla, *Uria aalge*
silltrut, *Larus fuscus fuscus*
skrântärna, *Sterna caspia*
smålom, *Gavia stellata*
stenfalk, *Falco columbarius*
storlom, *Gavia arctica*
svarthakedopping, *Podiceps auritus*
sångsvan, *Cygnus cygnus*
tornfalk, *Falco tinnunculus*
trana, *Grus grus*
tretåig hackspett, *Picoides tridactylus*
trädlärka, *Lullula arborea*
årta, *Anas querquedula*

¹ EGT nr L 206, 22.7. 1997 s. 7

² EGT nr L 103, 25.4. 1979 s. 1

3 §

Kräldjur, groddjur och ryggradslösa djur

Följande arter av kräldjur, groddjur och ryggradslösa djur som påträffas i landskapet är fridlysta. I 15 § landskapslagen om naturvård avsedda särskilt skyddsvärda arter har markerats med en *.

Kräldjur

*hasselsnok, *Coronella austriaca*
ormslå, *Anguis fragilis*
skogsödlå, *Lacerta vivipara*
snok, *Natrix natrix*

Groddjur

mindre vattenödlå, *Triturus vulgaris*
padda, *Bufo bufo*
*större vattenödlå, *Triturus cristatus*
vanlig groda, *Rana temporaria*
åkergroda, *Rana arvalis*

Individer, rom samt larver av arterna padda, vanlig groda, åkergroda, och mindre vattenödlå får dock samlas in för att användas i undervisning eller för vetenskapliga ändamål.

Blötdjur

Mindre tornsnäcka, *Ena obscura*

Fjärilar

*apollofjäril, *Parnassius apollo*
*backglimgallmal, *Caryocolum cauliginella*
*gråkantad sergmal, *Ethmia terminella*
*hagtornspinnmal, *Scythropia crataegella*
*krisslesäckmal, *Coleophora inulae*
*mnemosynefjäril, *Parnassius mnemosyne*
*olvonguldmal, *Phyllonorycter lantanellus*
*omvärdbandad käringtandpalpmal, *Syncopacma taeniolella*
*smygstekellik glasvinge, *Bembecia ichneumoniformis*
*spätistelkorgmal, *Metzneria aestivella*
*stinksykerotvecklare, *Endothenia nigricostana*
*stort båtspinnarfly, *Bena prasinana*
*säfferotplattmal, *Depressaria libanotidella*
*tandmott, *Cynaeda dentalis*
*ängsrutemal, *Ethmia pyrausta*

Skalbaggar

smalbandad flatdykare, *Graphoderus bilineatus*

Sländor

bred kärrtrollslända, *Leucorrhinia caudalis*
pudrad kärrtrollslända, *Leucorrhinia albi-*

frons

Fridlysningen omfattar även ägg, larver och puppor av ovan uppräknade arter av insekter.

4 §

Fridlysta växter

Följande arter av i vilt tillstånd förekommande växter som påträffas i landskapet är fridlysta. I 15 § landskapslagen om naturvård avsedda särskilt skyddsvärda arter har markerats med en *.

*ag, *Cladium mariscus*
alm, *Ulmus glabra*
*avarönn, *Sorbus teodori*
axag, *Schoenus ferrugineus*
bitterkrassing, *Lepidium latifolium*
*blankstarr, *Carex otrubae*
brudgran, brudsporre, *Gymnadenia conopsea*
*dvärgläsbräken, *Botrychium simplex*
flenkampe, flentimotej, *Phleum phleoides*
*flugblomster, *Ophrys insectifera*
*fågelstarr, *Carex ornithopoda*
fältgentiana, *Gentiana campestris*
*färgmadra, färgmåra, *Asperula tinctoria*
glasört, *Salicornia europaea*
*grusviva, *Androsace septentrionalis*
guckusko, *Cypripedium calceolus*
*gulyxne, myggnycklar, *Liparis loeselii*
*hartmansstarr, *Carex hartmanii*
idegran, *Taxus baccata*
jättestarr, *Carex riparia*
*klasefibbla, *Crepis praemorsa*
klubbstarr, *Carex buxbaumii*
knottblomster, *Malaxis monophyllos*
kryppbjörnbär, *Rubus aureolus*
*kungsängslilja, *Fritillaria meleagris*
*kärrknipprot, *Epipactis palustris*
*lundviol, *Viola reichenbachiana*
lind, *Tilia cordata*
luddros, *Rosa sherardii*
*lundslok, *Melica uniflora*
lungrot, *Chenopodium bonus-henricus*
murruta, *Asplenium ruta-muraria*
*näbbstarr, *Carex lepidocarpa*
oxel, *Sorbus intermedia*
ramslök, *Allium ursinum*
*rävstarr, *Carex vulpina*
*rödfloka, *Torilis japonica*
*saltört, *Suaeda maritima*
sankt Pers nycklar, *Orchis mascula*
skogsbingel, *Mercurialis perennis*
*skärmstarr, *Carex remota*
smalfräken, fjällfräken, *Equisetum variegatum*
*småfingerört, *Potentilla neumanniana*
spätistel, *Carlina vulgaris*

stenros, *Rosa canina*
 strandviol, *Viola persicifolia*
 *strävlost, *Bromus benekenii*
 sumpnycklar, *Dactylorhiza traunsteineri*
 *sumpviol, *Viola uliginosa*
 taggsmåfingerört, *Potentilla subarenaria*
 tibast, *Daphne mezereum*
 *toppjungfrulin, *Polygala comosa*
 tuvslök, *Melica picta*
 vattenstäckra, *Oenanthe aquatica*
 *vattenveronika, *Veronica anagallis-aquatica*
 vippärt, *Lathyrus niger*
 *vit skogslilja, svärdsyssla, *Cephalanthera longifolia*
 *värtåtel, *Aira praecox*
 *värvicker, *Vicia lathyroides*
 ängsgentiana, *Gentianella amarella*
 *ängsstarr, *Carex hostiana*

Mossor

*grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*
 *käppkrokmossa, *Limprichtia vernicosa*
 (*Drepanocladus vernicosus*)
 *långskaftad svanmossa, *Meesia longiseta*
 *nordisk klipptuss, *Cynodontium sueticum*

Lavar

lunglav, *Lobaria pulmonaria*

Utan landskapsstyrelsens tillstånd är det dessutom förbjudet att gräva upp orkidén Adam och Eva (*Dactylorhiza sambucina*) samt att plocka bär av havtorn (*Hippophaë rhamnoides*) så att kvistarna bryts eller krossas.

3 kap. Särskilt skyddsvärda biotoper

5 §

Biotopernas indelning och avgränsning

De biotoper inom landskapet som är särskilt skyddsvärda i enlighet med 16 § landskapslagen om naturvård indelas och avgränsas enligt följande.

1) Myrar och mossar som är helt eller till övervägande delen trädlösa.

2) Rikkärr som är helt eller till övervägande delen trädlösa.

3) Rikkärr som består av öppna artrika våtmarkselement och i huvudsak är be vuxna endast med försumpad trädväxtlighet av ringa eller begränsat ekonomiskt värde.

4) Myrholmar vars areal understiger två hektar.

5) Stenåkrar vars areal överstiger 0,5 hektar.

6) Jättegrutor och flyttblock. Flyttblocken skall dock ha en höjd av minst två meter över markytan.

7) Naturliga väl avgränsade dungar av vilt växande alm och lind.

8) Enstaka exemplar av vilt växande ek, lönn och asp som 130 cm över markytan har en omkrets på minst 170 cm samt enar med en höjd av minst 6 meter.

9) Klubbalskärr, som tidvis översvämmas eller innehåller källsprång och där det dominerande trädet är klubbal, och där undervegetationen har tuvor med kärrbråken, strutbråken eller andra stora ormbunksväxter. I mellanrummen växer sumpväxter, oftast missne och svärdsilja.

10) Åkerholmar under 0,5 hektar omgivna av öppen odlingsmark med stort inslag av en artrik busk- och snårvegetation såsom av vildapel, getapel, hagtorn, vildros, olvon, mabär eller slån.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 1998.

Genom denna förordning upphävs Ålands landskapsstyrelsens beslut angående fridlysning av kräldjur och groddjur (29/84), Ålands landskapsstyrelsens beslut angående fridlysning av vilt växande träd, buskar och örter (30/90), Ålands landskapsstyrelsens beslut angående särskilt skyddsvärda arter av vilda djur (18/92), samt Ålands landskapsstyrelsens beslut angående fridlysning av vissa arter av insekter (4/95).

Mariehamn den 12 november 1998

ROGER JANSSON
 lantråd

Gun Carlsson
 föredragande ledamot

